

Sygn. akt II Ca 927/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Magdalena Bajor-Nadolska**

Sędziowie: **SO Cezary Klepacz**

SO Teresa Strojnowska

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 października 2013 r. w K.

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko L. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. V C 57/13

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie od dnia 28 stycznia 2013 r. i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Busku-Zdroju, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 927/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 listopada 2012 r. M. S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od L. Z. odszkodowania w kwocie 5.000 zł.

Sprawa ta była prowadzona pierwotnie pod sygn. akt I C 152/12 przez Sąd Rejonowy w Kazimierzy Wielkiej, do czasu likwidacji tego Sądu z końcem 2012 r. Po tej dacie sprawę rozpoznawał pod sygn. akt V C 57/13 Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w K. W., który wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2013 r. oddalił powództwo, zasądając od powódki na rzecz pozwanej koszty procesu.

Apelację od tego orzeczenia wywiodła powódka, zaskarżając wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się skuteczna, chociaż z innych przyczyn niż w niej wskazane.

Stosownie do treści art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Jak wynika zaś z art. 379 pkt 4 k.p.c., nieważność postępowania zachodzi wówczas, gdy skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa.

Niniejsza sprawa została rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Busku-Zdroju V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w K. W.w składzie: SSR Ewa Bałys. Decyzję o przeniesieniu tego sędziego ze zlikwidowanego Sądu Rejonowego w Kazimierzy Wielkiej do Sądu Rejonowego w Busku-Zdroju podpisał podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, a nie Minister Sprawiedliwości. Tymczasem przewidziane w art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 427 z późn. zm.) uprawnienie do przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe przysługuje wyłącznie Ministrowi Sprawiedliwości, w związku z czym nie może być przekazane innej osobie, w tym sekretarzowi lub podsekretarzowi stanu. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 17 lipca 2013 r., III CZP 46/13, które w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w pełni podziela. Wskazane uprawnienie Ministra Sprawiedliwości nie należy do zakresu władzy wykonawczej i nie jest decyzją administracyjną, a zatem nie mają do niego zastosowania przepisy art. 37 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (tekst jedn.: Dz. U. z 2003 r. nr 24, poz. 199 ze zm.), ani też przepisy ustawy o działach administracji rządowej, gdyż dotyczą one tylko działań ministrów jako organu administracji publicznej w sprawowaniu władzy wykonawczej. Nie mogą mieć zatem zastosowania do omawianej kompetencji Ministra Sprawiedliwości, należącej ściśle do zakresu władzy sędziowskiej; w takich przypadkach Minister Sprawiedliwości działa nie jako organ administracji publicznej, lecz występuje w roli organu władzy publicznej, w której – zgodnie z art. 36 ustawy o Radzie Ministrów – zastąpić go może jedynie Prezes Rady Ministrów lub inny wskazany przez niego członek Rady Ministrów i tylko wtedy, gdy stanowisko Ministra Sprawiedliwości nie zostało obsadzone lub w razie czasowej niezdolności Ministra do wykonywania obowiązków. Sąd Najwyższy, rozważając kwestie dotyczące przenoszenia uprawnień przez piastuna organu administracji, wielokrotnie stwierdzał, że kompetencje organu administracji publicznej – przyznane mu na podstawie przepisu szczególnego, nienależące jednak do sfery administracji publicznej – nie mogą być przekazywane innej osobie. W szczególności w uchwale z dnia 5 kwietnia 2007 r., I PZP 3/2007, OSNP 2007/21-22/308, stwierdził niedopuszczalność przenoszenia przez Ministra Sprawiedliwości na inne osoby (sekretarza i podsekretarza stanu) kompetencji do mianowania i zwalniania asesorów sądowych, uznając, że dotyczy to wykonywania władzy sędziowskiej sensu stricto, a zatem wykracza poza sferę administracji publicznej i nie może być przekazane innej osobie. Uchwała ta nawiązuje do ugruntowanego, jednoznacznego i uznanego w piśmiennictwie stanowiska Sądu Najwyższego w tym przedmiocie, wyrażonego w orzeczeniach dotyczących kompetencji przyznanych różnym organom administracji publicznej na mocy przepisów szczególnych, obejmujących działania nienależące do sfery administracji. Niczego w tym zakresie nie zmienia uchwała pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2007 r., BSA I- 4110- 5/2007, jako że dotyczy ona innego stanu faktycznego – delegowania sędziego do pełnienia obowiązków w innym sądzie, ale za jego zgodą i z jego inicjatywy, co zmienia charakter uprawnienia Ministra Sprawiedliwości do takiego delegowania.

W myśl przywołanej uchwały Sądu Najwyższego z 17 lipca 2013 r., decyzja o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe podjęta przez inną osobę, także „z upoważnienia” Ministra Sprawiedliwości, jest wadliwa (bezprawna), a sędzia, którego ona dotyczy, nie może wykonywać władzy jurysdykcyjnej w sądzie (na obszarze jurysdykcyjnym), do którego został „przeniesiony”. Skład orzekający z jego udziałem jest zatem sprzeczny z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.

Okoliczności powodujące nieważność postępowania sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy, bada zatem także, czy skład sądu jest zgodny z prawem, tu: czy decyzja o przeniesieniu na nowe miejsce służbowe sędziego zasiadającego w składzie sądu została podjęta zgodnie z prawem, a w szczególności, czy we właściwym trybie i przez uprawniony podmiot. W razie stwierdzenia nieważności postępowania, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżone orzeczenie, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania (art. 386 § 2 k.p.c.)

Mając to na względzie, uchylono zaskarżony wyrok, zniesiono postępowanie od dnia 28 stycznia 2013 r., bowiem wówczas zostały podjęte pierwsze czynności w sprawie przez Sąd Rejonowy w składzie niezgodnym z prawem (k.19) i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Busku-Zdroju, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego (art. 108 § 2 k.p.c.).

SSO C. Klepacz SSO M. Bajor - Nadolska SSO T. Strojnowska